

Contouren SML Gebiedsvisie Landbouw Ontwikkelingsgebied Azewijnse Broek

namens de Stichting MOOIJ Land
Ries Kock, voorzitter, 0315 325213

Inleiding

De Stichting MOOIJ Land heeft zich kritisch uitgelaten over het “Concept LOG gebiedsvisie Azewijnse Broek” opgesteld door SAB te Arnhem in opdracht van de Gemeenten Montferland en Oude IJsseltreek. Bijvoorbeeld door opmerkingen tijdens de zogenaamde Klankbordgroepbijeenkomsten in Wieken en tijdens de presentatie op een voorlichtingsavond van de Dorpsraad Azewijn over dit onderwerp. Bij de laatste bijeenkomst heeft de wethouder van Montferland, de heer F. Wissink, voorgesteld om een gesprek te arrangeren tussen het SAB en de Stichting MOOIJ Land om daarover van gedachten te wisselen. Dat gesprek heeft in januari plaatsgevonden. Teneinde open en transparant naar alle betrokkenen, politici, boeren en burgers, te opereren volgt hier een nadere uitwerking van dit gesprek.

Tijdens alle bijeenkomsten heeft de Stichting MOOIJ Land aangegeven dat, indien het Concept niet drastisch gewijzigd wordt, de Stichting zal pogen zelf een Gebiedsvisie over het LOG te produceren en de bevolking in en rond het LOG te vragen dit met een handtekening te ondersteunen. In dit stuk heet dat de SML Gebiedsvisie. Deze SML Gebiedsvisie zal dan inclusief de handtekeningen worden aangeboden aan Burgemeester en Wethouders van beide Gemeenten en de Gemeenteraden. Uiteindelijk beslissen de Gemeenteraden over de gewenste gebiedsvisie.

Niet alles wat in de definitieve SML Gebiedsvisie zal komen zal hier worden vermeld. Vandaar dat dit stuk de titel draagt: Contouren SML Gebiedsvisie Landbouw Ontwikkelingsgebied Azewijnse Broek.

Analyse

Ook in de analyse zullen de dragers van die visie nader worden genoemd en gedeeltelijk worden uitgewerkt.

Wettelijk opgelegde taak

Helaas is het zo dat de Provincie Gelderland bij de uitwerking van een onvoldoende doordachte en inmiddels achterhaalde Reconstructiewet, in het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers gemeend heeft het “LOG Azewijnse Broek” aan te moeten wijzen als zogenaamd “landbouw-ontwikkelingsgebied”. Zowel de naam “Reconstructieplan” (Van Dale: = herstel van oorspronkelijke toestand) als “Azewijnse Broek” zijn misleidend. Het gaat om het verplaatsen van intensieve veehouderijen uit extensiveringsgebieden (lees: gebieden met natuurwaarden die gevoelig zijn voor de uitstoot van ammoniak, stikstof en fijnstof). Deze bedrijven mogen daar niet uitbreiden.

Achtergronden bij de reconstructiewet.

Een gevolg van de economische ontwikkeling is dat intensieve veehouderijen moeten groeien om te blijven bestaan. Van een bedrijf met 1000 vleesvarkens naar een bedrijf met 5000 vleesvarkens bijvoorbeeld. Dat is nodig om een inkomen voor een gezin te garanderen. In Nederland worden op dit moment zo'n 5 miljoen vleesvarkens vet gemest. Op jaarbasis worden er ongeveer 11 miljoen afgeleverd aan een slachterij. Ongeveer 70% van de vleesvarkens gaan (al dan niet geslacht) naar het buitenland.

Van de 230 intensieve veehouderijen in de extensiveringsgebieden in Gelderland komen minder dan 50 bedrijven in aanmerking voor de verplaatsingssubsidie. Zij zullen daarbij gemiddeld zo'n 5 keer zo groot worden. Dit is bij de aanneming van de Reconstructiewet in 2002, noch bij de uitwerking van het Reconstructieplan in 2005 voorzien.

In Gelderland zijn 15 LOG's. Het LOG Azewijnse Broek is één van de grotere.

De LOG's heten volgens de Provincie met zorg gekozen te zijn. In de Gemeente Oude IJsselstreek liggen nog twee LOG's. Bij een recente bespreking in de Gemeente Oude IJsselstreek zei wethouder Rijnsaardt dat uitwerking van de plannen voor deze twee kleine gebieden niet nodig is, want hier kan immers niets bijgeplaatst worden. De uitspraak van de Provincie dat de LOG's met zorg gekozen zijn, is niet te handhaven.

Ook een intensivering van de melkveehouderij staat voor de deur. Om het hoofd boven water te houden moeten ook deze bedrijven groeien of anders ophouden. In Rafelder waren rond 1950 27 agrarische bedrijven en bedrijfjes. Daar zijn er nog maar 4 van over. De overige huizen worden bewoond door burgers en hobbyboeren (def. : Boer die minder dan 25 % van zijn inkomen uit zijn boerderij haalt).

Uitgangspunt 1

Het is fair dat het LOG Azewijnse Broek naar rato de bedrijven uit de extensiveringgebieden, die een subsidie toegekend hebben gekregen, opneemt. Dat aantal bedraagt ongeveer 8.

Intensieve veehouderij versus grondgebonden landbouw

De melkveehouderij is in de gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek grondgebonden: het veevoer komt van het land en de mest gaat terug naar dat land.

Bij de intensieve veehouderij moet vaak alles, maar dan ook alles, worden aangevoerd en ook alles worden afgevoerd. Het voer komt vaak van ver. De soja in varkensvoer en kippenvoer komt bijvoorbeeld uit Zuid Amerika. Het verbouwen van die soja is veelal in handen van grootgrondbezitters die de grond van de plaatselijke bevolking hebben "gekocht". De plaatselijke bevolking trekt de bossen in en creëert een nieuw stuk grond door bossen plat te branden. De grond van de grootgrondbezitter komt mest tekort en is na een aantal jaren niet meer geschikt voor de sojateelt. Ze "kopen" de nieuw ontgonnen grond, en het proces herhaalt zich. De import van soja voor Europees varkensvoer heeft tot gevolg dat grote delen van de oerbossen in Zuid Amerika verdwijnen, waardoor het CO₂-gehalte in de lucht toeneemt met als gevolg toename van de opwarming van de aarde.

Als de invoer in Europa van soja uit Zuid Amerika zou worden stopgezet, zou de intensieve veehouderij hier met 25% moeten worden ingekrompen.

Uitgangspunt 2

Het is fair de intensieve veehouderij in Europa en dus ook in Nederland met 25 % in te krimpen, en de mensen die daarvan afhankelijk zijn schadeloos te stellen.

Gezondheidsaspecten

De intensieve veehouderij brengt gezondheidsrisico's met zich mee. Onlangs hebben de Groep Vroomshoop, de Stichting MOOIJ Land en anderen een brandbrief naar de ministers van Volksgezondheid, Landbouw Natuur en Visserij (LNV) en Milieu gestuurd waarin wordt aangedrongen op een zorgvuldig onderzoek naar de schadelijke gevolgen van megastallen voor de volksgezondheid. Het gaat daarbij o.a. om fijnstof en MRSA. Bestudering van voorlopig onderzoek laat zien dat er grote risico's zijn.

Uitgangspunt 3

Vanwege de gezondheidsaspecten bevelen wij aan intensieve veehouderijen te verplaatsen naar terreinen die minimaal 500 meter van iedere bebouwing liggen waar mensen wonen of werken.

Voorrang aan grondgebonden landbouw

Anders dan de gemeenten tot nu toe geeft de Stichting MOOIJ Land in het LOG Azewijnse Broek de voorkeur aan het ontwikkelen van de grondgebonden landbouw en andere vormen van duurzame landbouw. De bedrijven met grondgebonden landbouw die thans in het gebied actief zijn dienen daarom zo weinig mogelijk hinder te ondervinden van de komst van iv-verplaatsers uit de extensiveringsgebieden (viv-ers). De gemeenten zullen daarom alle bedrijven die grondgebonden zijn, vragen om kenbaar te maken hoe zij de toekomst van hun bedrijf voor de komende 10 jaar zien. En ook of zij de nabijheid van intensieve veehouderij in de omgeving van hun bedrijf gewenst vinden.

Uitgangspunt 4

De Gemeente voert een actief beleid om grondgebonden landbouw voorrang te geven boven niet grondgebonden landbouw.

Bescherming van bewoners van het LOG Azewijnse Broek.

In het LOG Azewijnse Broek wonen en werken meer dan 250 huishoudens. Voordat de reconstructiewet werd aangenomen hebben zij een huis in het gebied gekocht of van hun ouders overgenomen. Sommigen zijn nog hobbyboer. Dat wil zeggen dat hun inkomen voor minder dan 25 % afhankelijk is van de boerderij waarop ze wonen. Ze hebben laten zien dat het onderhoud van het landschap bij hen in goede handen is. Dat steekt vaak schril af tegen de intensieve veehouderijen die daar vaak geen oog voor blijken te hebben. Door de grootte van het LOG zijn, volgens de Concept visie door het SAB geformuleerd, meer dan 250 plekken aan te wijzen waar eventueel een intensieve veehouderij kan komen. Die onzekerheid zal in ieder geval de komende 10 jaar blijven bestaan. Deze

onzekerheid vertaalt zich in het dalen van de waarde van de eigendommen van in ieder geval de burgers in het LOG. Deze waardedaling valt niet onder planschade. Dat is onaanvaardbaar.

Bovenstaande afbeelding toont een eerste proeve van de inventarisatie die de Stichting MOOIJ Land aan het maken is van de soorten bewoning in het LOG Azewijnse Broek en directe omgeving.

Geel = melkveebedrijf

Groen = Burger bewoner

Groen met geel = hobbyboer (een bewoner die minder dan 25 % van zijn inkomen verkrijgt uit de boerderij)

Oranje = iv-kippenbedrijf

Rood= iv-varkensbedrijf

Bruin= tuinderij

Geel met paarse rand = camping

Paars= horeca

Geel met ronde rand = koeien en varkens

Uitgangspunt 5

Om te voorkomen dat de huidige bewoners van het LOG jaren in onzekerheid moeten leven over de komst van een intensieve veehouderij in hun nabijheid, met alle (financiële) gevolgen van dien, zullen de gemeenten terreinen aanwijzen waar intensieve veehouderijen zich mogen vestigen. Wij noemen dat iv-terreinen. Bestaande iv-bedrijven buiten de iv-terreinen in het LOG zullen maximaal met 25 % kunnen uitbreiden. En alleen dan indien alle stallen zullen worden voorzien van de best beschikbare technieken voor luchtzuivering. In alle andere gevallen zullen bedrijven in zijn geheel moeten worden verplaatst naar eerder genoemde iv-terreinen. Uitgangspunt daarbij is dat de waarde van eigendommen van bewoners niet zal dalen, maar waar mogelijk, zal stijgen.

Verkeersveiligheid

De ervaring leert dat de intensieve veehouderijen zich bij voorkeur vestigen op plekken waar de grond het goedkoopst is. Daarbij wordt geen rekening gehouden met de burens, met de infrastructuur en ook niet met de verkeersveiligheid. Het is zaak daar bij het kiezen van de iv-terreinen wel rekening mee te houden. Daarbij is het noodzakelijk dat aan- en afvoer naar een dergelijk terrein verkeersveilig geregeld wordt. Bijvoorbeeld door middel van een rotonde naar een tweebaansweg met fietspad. Vervolgens dient vrachtverkeer door dorpen en buurten vermeden te worden.

Een tweede ervaring is dat de kruisingen van wegen met de N335 (Zeddam Terborg) en de N816 ('s-Heerenberg-Ulft) erg onveilig blijken te zijn. Ongevallen met dodelijke slachtoffers komen daar regelmatig voor.

Uitgangspunt 6

De gemeenten zullen niet toestaan dat intensieve veehouderijen een directe afvoer hebben naar wegen, anders dan via een rotonde, en naar een weg met fietspad. De toegang naar de terreinen zal verboden zijn voor ander verkeer. Vrachtverkeer (uitgezonderd bestemmingsverkeer) zal in de dorpen en buurtschappen worden verboden.

Sociale samenhang

De buurtschappen en dorpen in en rondom het LOG Azewijnse Broek kennen een van oudsher kenmerkende sociale plattelandsstructuur. De bewoners kennen elkaar en helpen elkaar wanneer dat nodig is. Dat gebeurt op basis van respect en erkenning van wederzijdse belangen. Verheugend is dat de burgers in het gebied en de overgebleven boeren en zelfs de enkele industriëlen (bijv: Tiggeloven-Kok, Huls Metaal, den Daas), daar zonder wettelijke basis op kunnen rekenen. Tijdens bijeenkomsten zoals jaarlijkse buurtfeesten en kermissen worden deze banden bevestigd.

Door de komst van niet grondgebonden intensieve veehouderij van industriële grootte dreigt daar een breuk in te komen. De ene boer zal zijn grond kunnen verkopen aan een intensieve veehouderij-industrieel terwijl zijn buurman daar schade van zal ondervinden (vaak meer dan € 100.000; zie Hesterweg). Wanneer grote bedragen in het geding zijn is de verleiding om eigen belang boven "goed naoberschap" te stellen levensgroot aanwezig. De buurman (burger of boer) zal, om schade te vermijden en te beperken, mee moeten bieden met de intensieve veehouderij-industrieel. Dit drijft de prijs voor alle potentiële kopers op. Dit is ongewenst.

De stelling van de Provincie dat een bestaande bebouwing (van burger, hobbyboer of praktiserend boer) de voorkeur heeft om een intensieve veehouderij te vestigen boven nieuwbouw berust op een ondeugdelijke analyse. De Provincie schrijft dat indien een intensieve veehouderij wordt gevestigd bij een bestaand bedrijf of burgerwoning "de inpassing in het landschap als vanzelf geregeld is en minder schade aanricht". De Provincie gaat zelfs zover dat men de vestiging van een iv-bedrijf van industriële omvang bij voorrang wil laten plaatsvinden op een bestaande locatie (burgerwoning, hobbyboer of praktiserende boer). Ga aan de Hesterweg in Varsselder kijken voor een wel heel illustratief voorbeeld waar dat toe kan leiden. Doordat huizen vaak dicht op elkaar staan wordt grote schade aangericht in de buurt. Vrijwel alle mogelijke plekken voor intensieve veehouderij gekoppeld aan een bestaand bedrijf hebben dit nadeel. In de Concept Gebiedsvisie van het SAB wordt dit aspect

niets eens genoemd. Het SAB gaat niet uit van mensen in relatie met hun omgeving maar van locaties.

Een tweede ondeugdelijke aspect dat de Provincie noemt is dat door de vestiging van een iv-bedrijf bij een bestaande locatie de hoeveelheid bebouwing niet zal toenemen. Wij stellen daarentegen dat indien we in staat zijn om één intensive veehouderij minder te realiseren, dat gelijk is aan 1 hectare minder bebouwing, een voetbalveld minder “rood” dus. Daar komt nog bij dat de bestaande bebouwing niet geschikt is voor de nieuw te vestigen intensieve veehouderij. Er zal eerst met grote kosten/subsidie gesloopt moeten worden. Is het dan niet beter om na te gaan of op deze bestaande locatie een vorm van grondgebonden landbouw daar mogelijk is? Wijnbouw, tuinbouw of akkerbouw bijvoorbeeld. Het is tenslotte een landbouwontwikkelingsgebied.

Uitgangspunt 7

De Gemeenten zullen het algemeen belang van buurtschappen stellen boven het individueel belang van de enkele boer/grondeigenaar door terreinen voor vestiging van niet-grondgebonden landbouw alleen toe te staan op daarvoor aangewezen iv-terreinen. Daardoor zullen de landbouwgronden in het LOG voor het overgrote deel gerelateerd blijven aan de waarde van de grondgebonden landbouw. Bovendien houdt het de speculant, zoals die in de Hartjes nabij Azewijn geopereerd heeft, buiten de deur.

Terreinen voor intensieve veehouderij in het LOG Azewijnse Broek

Zoals in het voorgaande al is aangegeven is het wenselijk om de niet grondgebonden intensieve veehouderijen niet vrijelijk te situeren in het landschap. De keuzes die dan gemaakt gaan worden, zoals de poging aan de Laarstraat en de poging aan de Hesterweg, illustreren dit. In de gebiedsvisie, zoals de Stichting MOOIJ Land die voor ogen heeft, leggen de gemeenten vast dat ze het niet acceptabel vinden dat schade wordt toegebracht aan de volkgezondheid, aan bezittingen van bewoners en aan de natuur. Bovendien draagt zij zorg voor de verkeersveiligheid. Ze onderschrijven dat sociale cohesie een belangrijk goed is, dat dient te worden geëerbiedigd en waar mogelijk te worden ondersteund. Daarom kiezen wij ervoor om de grondgebonden landbouw en de sociale structuur ongemoeid te laten en de intensieve veehouderij te concentreren op iv-terreinen.

Die iv-terreinen dienen geschikt te zijn voor intensieve veehouderij. Dus ook veterinaire. Een afsluiting van de stallen voor ongecontroleerd bezoek is daarvan een voorbeeld. Het is wenselijk om het terrein zo goed als ontoegankelijk te maken voor ongenode bezoekers en ongewenste dieren. Soms zal dat echter niet kunnen (vogels). Intensieve veehouderijen langs de openbare weg lijken dan de slechtste waarborgen te bieden. Op die iv-terreinen dienen verspreid kavels te komen van 1,5 hectare, met daartussen akkerbouw of groen. De tussenliggende afstand van de bebouwing dient minimaal 100 meter te bedragen.

Het is de vraag of geëist moet worden of daar woningen bij moeten verschijnen. Waar we voor burgers concluderen dat ter wille van de volksgezondheid het wonen nabij een intensieve veehouderij ongewenst is, willen we niet verplichten dat het gezin van een intensieve veehouder daar wel bij moet gaan wonen.

Om een iv-terrein te realiseren zullen de gemeenten de gronden, met ondersteuning van de Provincie, eerst moeten verwerven en daarna moeten uitgeven. Dat daarbij grond elders zal moeten worden gekocht en grondruil met grond op de gewenste locatie zal moeten plaatsvinden lijkt een goede en haalbare (betaalbare) oplossing.

Uitgangspunt 8

De Gemeenten kopen en ruilen grond om te komen tot een geschikt terrein waarop verspreid intensieve veehouderij zich zal kunnen vestigen. Daarbij wordt rekening gehouden met de volgende aspecten:

- 1. Op het iv-terrein is ruimte voor percelen van maximaal 1,5 hectare, waarbij 50% bebouwd kan worden;**
- 2. Op de iv-terreinen gezamenlijk komen maximaal 8 verplaatsers en 2 uitbreiders;**
- 3. De minimale omvang van een iv-terrein is 5;**
- 4. Zijn er meerdere iv-terreinen dan wordt een volgorde van bebouwing aangegeven. Eerst iv-terrein 1 dan iv-terrein 2;**
- 5. De terreinen zijn primair bedoeld voor verplaatsers uit de extensiveringsgebieden (viv-ers). Zij hebben voorrang. Dat wordt tot uitdrukking gebracht door voor de periode dat de aanvraag tot subsidieverstrekking voor verplaatsing loopt geen uitbreiders toe te staan;**
- 6. Tussen de percelen van maximaal 1,5 hectare is een minimale afstand van 100 meter;**
- 7. Elk van de percelen ligt meer dan 500 meter van de bebouwing van een andere boer, hobbyboer of burger;**
- 8. Elk van de percelen ligt 1000 meter van bebouwing van een andere boer, hobbyboer of burger indien gekeken wordt naar de favoriete windrichting;**
- 9. Het terrein is goed af te sluiten van de openbare weg;**
- 10. Het terrein is goed te verbinden met een tweebaansweg met fietspad door middel van een rotonde;**
- 11. Het terrein is zodanig dat geen financiële schade wordt toegebracht aan de eigendommen van anderen;**
- 12. In totaal kunnen deze terreinen maximaal 10 intensieve veehouderijen herbergen;**
- 13. Indien, om een dergelijk terrein te realiseren, het nodig is om grondgebonden landbouwers te verplaatsen, dan kunnen zij rekenen op 110 % vergoeding van de gemaakte extra kosten;**
- 14. De gezinnen die een dergelijk perceel kopen zullen niet verplicht worden om in de onmiddellijke nabijheid van de stallen te gaan wonen, maar wel in de gelegenheid worden gesteld om op veilige afstand in de directe nabijheid ervan te gaan wonen. Het**

woninggedeelte maakt deel uit van het iv-terrein en wordt afgetrokken van de 1,5 hectare;

15. Op één iv-terrein zullen geen twee diersoorten (bijv kippen en varkens) tegelijk kunnen voorkomen.

16. De maximale nokhoogte van een stal op een iv-terrein bedraagt 10 meter

De Laarstraat

Een uitzondering ten aanzien van de voorrang van de viv-ers wordt gemaakt voor de initiatiefnemers aan de Laarstraat. Aan hen worden twee percelen aangeboden op het iv-terrein in ruil voor het perceel aan de Laarstraat. De onkosten voor de vertraging, inspanning voor vergunningen en dergelijke, worden door de Gemeente Oude IJsselstreek afgekocht met € 50.000. Het is immers de Gemeente Oude IJsselstreek die in dit geval niet adequaat gereageerd heeft op het aannemen van de reconstructiewet en de uitwerking ervan in het reconstructieplan door de Provincie. De verworven grond aan de Laarstraat kan een rol spelen bij het uitruilen van grond op een iv-terrein.

De Verontruste Buurt en de Stichting MOOIJ land zouden het bovendien zien als een waardering voor het vele werk dat ze ten behoeve van het LOG Azewijnse Broek kosteloos hebben verricht.

Uitgangspunt 9

De Gemeente Oude IJsselstreek neemt het initiatief om met de initiatiefnemers aan de Laarstraat tot een vergelijk te komen waarbij zowel de “Verontruste buurt” als de initiatiefnemers zich kunnen verenigen. Ze zal daarvoor een mediator aanstellen en de onkosten voor haar rekening nemen.

Daarmee kan worden voorkomen dat nieuwe “buren” elkaar leren kennen bij de Raad van State en dat sociale onrust zal blijven voortduren.

Waar zijn mogelijkheden om met weinig kosten zo'n terrein te realiseren?

De hamvraag is natuurlijk of dergelijke iv-terreinen zijn aan te wijzen en ook zijn aan te kopen. Vooraf is duidelijk dat niemand in het LOG om de inpassing van verplaatsers heeft gevraagd. We zitten met een koekoeksjong in het eigen nest en we moeten uitkijken dat niet onze eigen jongen uit het nest gedrukt worden. Er zal altijd een nadeel kleven aan de keuzes van iv-terreinen. Maar gezien de wettelijke verplichting en de grote nadelen van andere keuzes is dat zeer wel verdedigbaar. Bovendien vragen wij 110% schadevergoeding voor degenen die schade ondervinden.

Het is duidelijk dat een vestiging zo maar ergens in het LOG zal leiden tot grote schade. Nemen we als voorbeeld de situatie aan de Hesterweg. Dat zal bij realisatie leiden tot veel sociaal leed, maatschappelijke onrust en onbegrip, maar ook tot financiële schade. Daarbij lijkt een totale schade van € 500.000 aan een woonhuis en twee landhuizen niet overdreven. Die schade valt naar wij aannemen onder planschade. De Provincie (wij met zijn allen in Gelderland) moeten dat betalen. Dit is maar één voorbeeld van de mogelijke 10 voorbeelden. De schade zal meestal minder zijn, maar het

is een aannemelijke schatting dat elke verplaatser gemiddeld € 250.000 schade aanricht die door de Provincie betaald gaat worden.

Een bijdrage door de Provincie van € 2.000.000 aan twee iv-terreinen of € 1.000.000 per terrein voor de koop van de gronden en de verplaatsing van de grondgebonden landbouwers lijkt alleszins fair.

Bovendien kan het deel van het Bureau Achterhoek en Liemers in Zelhem voor zover het zich heeft bemoeid met het LOG Azewijnse Broek worden wegbezuinigd. We hebben er immers niets aan gehad.

Maatwerk aan de Maatweg

De Stichting MOOIJ Land ziet één voor de handliggende opties in het Azewijnse Broek. Het iv-terrein 1 voor 5 bedrijven kan gevestigd worden tussen de Broekweg en de Maatweg en met een geringe investering kan dat zelfs milieuneutraal. iv-terrein 2 is daar vlakbij gelegen.

Zie kaart:

Door de oude varkensschuur met ongeveer 3000 vleesvarkens van heer P. Berntsen te voorzien van de meest moderne techniek, kan 90% van de ammoniak, stikstof en fijnstof, worden gefilterd. Terwijl de lucht nu ongefilterd de lucht in gaat.

Daarmee kan men elders in het gebied 27.000 vleesvarkens toevoegen zonder dat het gebied extra uitstoot te verwerken krijgt.

Dat is ongeveer het aantal vleesvarkens dat te verwachten is bij 5 bedrijven.

Kortom, de natuur daar wordt niet meer belast, de situatie voor de mensen in de buurt van het bedrijf van Berntsen gaan erop vooruit. Natuurlijk brengt dit onkosten met zich mee. Subsidie voor de heer Berntsen van 50% is mogelijk, zodat de resterende 50% door de Gemeenten en / of de Provincie dient te worden vergoed.

Bij iv-terrein 2 zou daarbij kunnen worden gekeken naar de "luchtwassers" van het zeugenbedrijf van de Jong aan de Papenkampseweg. Het is ons bekend dat de buurt veel stankoverlast ondervindt van dit bedrijf. Ook hier zou de buurt erop vooruit kunnen gaan.

Uitgangspunt 10

Iv-terrein1 en iv-terrein 2 zullen worden gekozen zoals in de afbeelding hierboven is aangegeven.

Kleine afwijkingen zijn uiteraard denkbaar. Het gaat om de uitgangspunten zoals eerder verwoord.

Uitgangspunt 11

Het is duidelijk dat het wanneer de Provincie subsidie verleent aan de verplaatsters uit de natuurgebieden, er ook een bijdrage beschikbaar dient te komen voor de gemeenten, bewoners en bedrijven die daar in de LOG's schade van ondervinden.

Alleen de koekoek dropt zijn ei onbetaald in andermans nest.

Flankerende maatregelen

Het is uiteraard vanzelfsprekend niet blind te vertrouwen op de welwillendheid van iv-bedrijven om hun luchtfilterinstallaties ook daadwerkelijk aan te zetten en er voor te zorgen dat de beloofde waarden ook inderdaad gehaald worden. Vertrouwen is goed, controleren is beter. Een zogenaamde luchtfilter-tachograaf die op elk moment aangeeft wat de input- en output-waarden van het systeem zijn, lijkt ons de beste oplossing. Indien het voor eenieder te volgen is via Internet lijkt ons dat nog beter.

Uitgangspunt 12

De IV-bedrijven worden ondersteund in het ontwerpen en realiseren van dier- en mensvriendelijke stallen. Het kan niet zo zijn dat een ondernemer onderneemt ten koste van zijn omgeving. Een deugdelijk controle systeem om gemaakte afspraken te controleren is daarom noodzakelijk.

Ten slotte

De contouren zoals hier ontvouwd willen wij uiteraard voorleggen aan de mensen die ons eerder gesteund hebben bij het Burgerinitiatief. Maar ook aan alle inwoners van het LOG Azewijnse Broek en directe omgeving. Dat kan veranderingen tot gevolg hebben.

Na de consultatie zullen wij, indien nodig, een definitieve versie maken. Zijn er onduidelijkheden dan zullen wij dit stuk gaarne toelichten. Gebruik daartoe info@loginlaarstraat.nl of 0315 325213.

Etten, 4 februari 2009